

מיצעד הנושים

(המשך מעמוד 13)

כששלו ציורים משל ציירים שונים, גרות צבעוניים ואביזרי קישוט אחרים, משולבים בהם. סגנון דיור זה מאפיין גם את טעמה בלבוש. כי לצד היהלומים והתלבושות היקרות, יכולה זהבה ברלינסקי ללבוש גם מכנסי גינס וחולצה גברית גסה ולהראות גם בהם אלגנטית.

הופעה לייצוג

אם ניתן היה להבין, מאלה שהורא פיעו עד כה במצעד הנושים האלגנטיות של ישראל, שכדי להשתתף במיצע, חייבת אשה להיות בעלת אמצעים נכבדים למדי, שעיתותיה בידיה וזמנה פנוי להקדישו לביצוע לבוש והופעה, עולה על המסלול אורה בהרב ומפריכה דעה זו.

אורה בהרב, 28, היא אשה עובדת. ואפילו עובדת קשה. כמוכירה בבנק לייצוג, עובדת אורה בשתי משמרות ליום, משבע בבוקר עד שבע וחצי בערב. מזה תשע שנים היא משמשת כמוכירתו של איל-הון הישראלי מרדכי מאיר, ורק שלושה חדשים בשנה, כשמרדכי מאיר שוהה לרגל עסקיו בחו"ל, היא זוכה לחופשה קלה, שפירושה עבודה של חצי יום.

אורה הבלונדית, הנשואה לפיזיוטרפאי אורי בהרב — בנו של המלחין והאקורדיון ניסט הידוע מנשקה בהרב — חייבת, בתוקף עבודתה, להיות לבושה תמיד בקפידה. היא באה במגזע מדי יום עם לקוחות הבנק, סוחרים, כלכלנים, מקידי ממשלה, והופעתה חייבת תמיד לייצג את הבנק בו היא עובדת.

בד בבד עם הדרישה להיות אלגנטית, אומרת אורה, אני צריכה גם להראות צנועה. לכן אני משתדלת לעשות גם את תלבושותי הטובות ביותר, בקו פשוט. אינני מתבלטת בצבעים וחלק ניכר מההופעות תלוי באביזרים, כמו התסרוקת, הנעליים והארנ"קיים. סימן ההיכר של אורה הם גרבי הניר לון, אותן היא גורבת גם בימי הקיץ הלוהר טים ביותר.

היא עוקבת באופן קבוע אחרי הידושים האופנה, מבקרת בתצוגות אופנה הנערכות בארץ, ועורכת קניות בחופשה השנתית, או תה היא מצלת לנסיעה לחו"ל. מעולם לא נסלתה דוגמה או רעיון מאותן התצוגות, שאני נוכחת בהן. הדגמים שם הולמים בדרך כלל נערוות-זוהר ולא טיפוסים כמוני. אני משקיעה בשמלה יותר בבד מאשר בתפירה, וחלק מתלבושותי המוצלחות ביותר, הן פרי רעיונות שלי, דברים שתיכננתי ותפרתי בעצמי. לפעמים אני נוטה להתלהב אחרי תלבושה. כך למשל, קניתי משהו בחוץ-לארץ בהתלהבות רגעית, חזרתי לארץ וראיתי שאין זה מתאים לי ולא לבשתי אותה.

פיצוי לבת

רעבודה עבור אורה אינה רק מקור פרנסה, או עיסוק שיאפשר לה לרכוש תלבושות בתקציב של 200 ל"י בקרוב ל"י חודש, או ציורים מקוריים, אותם היא אוספת מזה עשר שנים. העבודה היא תחביב שלי, נוהגת אורה לומר. כשי התחלתי לעבוד הייתי פקידה מתחילה בבנק מתחיל. גדלתי יחד עם העסק. עכשיו, כשיש בבנק 130 עובדים, לא אהיה מוכנה לעזוב את העבודה. היא גורמת לי תענוג ואני מרגישה את עצמי שותפת להתפתחות.

מרבית תלבושותיה של אורה הן תלפוחות לינן או שמלות משי ושאונונג לערב. הצבע השולט בשמלותיה הוא השחור ורק במצבי רוח מיוחדים, כשמתחשק לה לחרוג מ"העבודה האפורה ולהראות קצת יותר גשית וקוקטית, היא מעדיפה את הצבע האדום. מושג כמו תלבושת-ביקר אינו קיים בלקסי קון שלה, ותיבת התכשיטים שלה היא צנועה מבחינת הכמות.

יש לי מעט תכשיטים אבל אני מקפידה שיהיו אמיתיים, היא אומרת. אף פעם אינני עונדת מחרוזת, אלא לכל היותר מח' רזות פנינים. אני אוהבת פרחים, אך לעת עתה מסתפקת רק בצארונים פרוחה וכובע ממינק. יהלומים? כן, אבל לא בצורה מגוממת.

בדירתה הנאה בת שני החדרים, ברחוב סוקולוב בתל-אביב, בה שמור מקום של כבוד לאוסף של תפצי אמנות עשויים שן פיל, יש לאורה גם מלתחה מקבילה מיניאטורית. היא נועדה לבתה בת השנה וחצי. אינני רואה אותה כמעט ואיני מגדלת אותה, או אני מנסה לפצות אותה במלתחה אלגנטית משלה.

צאר ניקולאי השני (ימין) ב"מהצאר עד סטאלין" הערומים הם המתים

קולנוע

סרטים

קומוניזם של צלוויד

מהצאר עד סטאלין (ארמונדו, תל-אביב, ארצות-הברית) הוא סרט הנוטל על עצמו משימה יומרנית ונועזת — לסקור ב-90 דקות קולנועיות, את אחד התהליכים החשובים והמסובכים ביותר בהיסטוריה האנושית — את עלייתו של הקומוניזם הסובייטי והשתלטותו על מדינה כרוסיה.

לוא גם הנוצחה על גבי הצלוויד כל דקה מאותן 35 השנים, מ-1901 עד 1936, שאה מאורעותיהן מכסה הסרט בעזרת צילום מים תעודתיים, ספק אם משימה מעין זו היתה ניתנת לביצוע. מאחר שכל שלב ושלב במאורעות שקדמו למהפכה ובתהליך ההתפתחה עצמה, יכול לספק חומר לסרט ה"עומד בפני עצמו, הרי כל נסיון לקפל 35 שנות היסטוריה סוערות בסרט אחד, מעיד לא רק על יוהרה — אלא על חובבנות בנושא וחוסר רצינות אמנותית.

ואילו לרשות יוצרי סרט זה עמד, מסיבות אוביקטיביות בהחלט, חומר קולנועי אוטנטי שהוא מעניין ומרתק, אך דל מכדי לבסס עליו תיאור של מחצית מאה סוערת.

חיוך מור המוות. מבלי להתיחס ל"מגמת הסרט, צורת עריכתו ודברי הקריינות בעברית (של אלימלך רם) המלוים אותה, יש בו חומר תעודתי עוצר נשימה. הצילום מים של הצאר ניקולאי השני ובני דורו מימי ראשית המאה, הם, ללא ספק, תעודות היסטוריות מרתקות, המעבירות רטט בצופה מחזירות אותו 60 שנים אחורנית ומשקיעות אותו בתוך אירת התקופה.

גם שאר החומר הקולנועי ממנו מורכב הסרט — דווקא בשל איכותו הצילומית ה"גרועה ובשל הטכניקה המיושנת בה צולם בשעתו, בגללה מקפצות כל הדמויות בסרט כתישים או כליצנים — הוא מרתק ומסעיר, אם בשל הדמויות ההיסטוריות המופיעות בו, מקרנסקי ועד לינין וטרוצקי, ואם בשל המאורעות הדרמטיים אותם הוא מתאר. אחד הקטעים המעוררים מיתר בסרט, מ"א אה כיצד מוצאים חיילים אדומים להורג על-ידי חיילי הלבנים של קולצ'אק. בין ה"נדונים למחתי, השוכבים על הקרקע, מרים חייל את ראשו ומחייך למצלמה. חבריו נהר"ים וגופלים לבור והוא ממשוך לצחוק. וגם כשהוא עומד מול כיתת הוירים, לא סר הצחוק מעל פניו.

זרקה דוגמא לסוג החומר ממנו מורכב הסרט, לידו מופיעים צילומים מחרוזת המלכות שבוים בשעתו, צילומי חובב ש"צולמו בין השאר על-ידי הצאר ניקולאי עצמו, וצילומי רפורטז'ה הנראים כאילו צולמו רק אחר-כך.

אונם החומר. הגירסה העברית המוצגת בארץ, נערכה ובוימה על-ידי הישראלי (היושב בגרמניה) רפאל (חולות נוהטים) נוסבאום. ללא ספק מגיעות לו כל המחמאות על איסוף וגילוי החומר מתוך ארכיונים בארצות שונות. אולם כאשר תור מוכר בדרך גיצול החומר, מסתים תור המחמאות.

• בתצלום קולנועי משנת 1903.

זהו סרט העשוי ללא כל שארירות, ללא השקפת עולם ברורה, ללא רגישות. העריכה של התמונות עשויה ברשלנות, בחוסר רגש ספרותי, מתוך מאמץ ניכר לאנוס את ה"חומר במסגרת ההרצאה ההיסטורית על תולדות הקומוניזם, המלווה את הסרט. ה"הרצאה עצמה אינה אלא גיבוב של מליצות ופרקי היסטוריה חסרי משמעות, בקולו הצורם והנוקשה של אלימלך רם.

למולו של נוסבאום, לא יכול היה אפילו הוא לקלקל את ההתרשמות מהפגישה עם עצם החומר ממנו עשוי סרטו.

שליט במדינה דמונית

האמריקאי המכוער (תן, תל-אביב, ארצות-הברית) היא גירסה קולנועית מתור קנה, מעודנת ולפעמים מזויפת, של רב"מכר אמריקאי, שרק לפני שנים מעטות חולל סערה בארצות-הברית, שעה שהעו ל"ראשונה למתוח ביקורת גלויה וקטלנית על מדיניות החוץ האמריקאית כלפי מדינות מתפתחות ומשתחררות.

צמד מחברי רב-המכר, העתונאים לדרר וברדיקי, הלבישו בלבוש ספרותי חזיר למדי, במסגרת עלילה הנרקמת במדינה דרום-אסיאתית דמונית — סאראקאן, רפור"טגיה עתונאית תוקפנית, שהיציאה הופנו כלפי השיטה באמצעותה מנסה ארצות-הברית לבלום את התפשטות הקומוניזם.

למרות שספרם האיר לראשונה באור ה"נכון את סיבות כשלון המדיניות האמריקאית ויוקרתה, היה בו משום התחמקות והתחסי-דות. שכן הוא תקף את שיטות הביצוע — במקום את עצם האידיאולוגיה, האשים יותר את מבצעי המדיניות — מאשר את קובעייה.

סרטו של ג'ורג' אינגלנד, שצולם בתאיר לנה, הגראה כעוקב אחר ההתרחשויות ה"אחרונות בדרום וייטנאם, משחית אף את מעט הכוונות הטובות של היצירה הספרותית. הוא מציג את הבעיה בצורה קטנונית, מגוחכת ומזויפת, בהפכו אותה לבעיה אי-שית של שגריר אחד, ובתארו את הצד שכנגד במיטב מסורת הקיטש ההוליוודי.

טעויות אישיות. מקייט (מרלון ברנ"ד), שגרירה החדש של ארצות-הברית ל"מדינת סאראקאן, התמנה למשרה זו בשל תכונות אישיות ובעיקר בגלל ידידותו עם מנהיגה הלאומי של אותה מדינה (איגי אוקדה). בתפקידו החדש הוא מתנהג כ"קולוניאליסט, מזהה שאיפות חופש לאומיות עם קומוניזם, דוחף את לוחמי החרות של אותה מדינה לזרועות הקומוניסטים. הוא מאפיין באישיותו דמות של כובש שחצן, יהיר בעל רגשי עליונות, המדליק את ה"מדינה ומאיים לפוצצה.

אמנם לקראת סיומו של הסרט הוא מודה בכשלונו ומונה את טעויותיו, אלא שהוא והצופים גם יחד, רואים בהם רק טעויות אישיות שלו. הדמויות המופיעות בסרט הן סטריאוטיפיות עד לשמצום ואפילו מרלון ברנאנדו, כשהוא במדי שגריר, נשאר אותו מרלון ברנאנדו המאיים בכל רגע להוריק לקרבו בקבוק ויסקי ולזעוק בקול: "סטלה!" כמו בחשמלית ושמה תשוקה.

אולם כשלונו הגדול של הסרט, מלבד איכותו האמנותית, הוא בכך, שלמרות ה"הכאה על חטא שבסיומו, יוצא הצופה ב"הרגשה שנוכה האיום הקומוניסטי בצורה שהוא מופיע בסרט, יכולים רק טיפוסים מקייט להציל את העולם התופשי.

לגברת

בתצוגת האופנה שנערכה החודש בתל-אביב, בלטה שמלת הערב הלבנה מג'רסי "בן-לון" (למעלה). כי עקב תכונותיהם המיוחדות מתאימים אריגי "בן-לון" לכל שמלה לגברת המעדיפה את האריגי המוכחר. בישראל מיוצרים חוטי "בן-לון" על-ידי חברת "הברלון" בע"מ.